ECOVIS®
LEGAL POLAND

Newsletter

NUMER 3/2025

W TYM WYDANIU:

PRAWO I PODATKI:

- **Neutralność podatkowa** uproszczonych połączeń spółek córek – koniec sporów?
- **Jawność wynagrodzeń** - nadchodzące zmiany w Kodeksie pracy
- **Pokrycie straty** w bilansie spółki z o.o. poprzez dopłaty i pożyczki od wspólników
- **Wykonalność orzeczeń** sądów zagranicznych w Polsce

Photo : shutterstock_fizkes

AUTOR: KONSULTANT PODATKOWY FILIP WOJCZUK

NEUTRALNOŚĆ PODATKOWA UPROSZCZONYCH POŁĄCZEŃ SPÓŁEK CÓREK – KONIEC SPORÓW?

Artykuł 515[1] ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 18 z późn. zm.), dalej jako „KSH", został wprowadzony do polskiej ustawy z dniem 15 września 2024 r. na skutek implementacji dyrektywy 2019/2121, zmieniającej dyrektywę (UE) 2017/1132 w odniesieniu do transgranicznego przekształcenia, łączenia i podziału spółek.

Regulacja zwarta we wspomnianym przepisie przewiduje nowy typ łączenia spółek, w którym nie występuje element przyznania udziałów lub akcji spółki przejmującej. Brak konieczności tzw. emisji połączeniowej jest w tym przypadku uzasadniony z uwagi na tożsamość wspólnika lub wspólników w łączących się spółkach oraz tożsamość proporcji zaangażowania kapitałowego.

Atrakcyjność tego sposobu łączenia się spółek, który na pierwszy rzut oka powinna być również neutralna podatkowo dla spółki przejmującej, została jednak obniżona przez interpretacje indywidualne wydawane przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej (dalej jako „Dyrektor KIS") oraz niektóre orzeczenia sądów administracyjnych.

O ile Dyrektor KIS potwierdzał neutralność połączenia spółki matki ze spółką córką z uwagi na brak zastosowania art. 12 ust. 1 pkt 8d ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 278 z późn. zm.), zwaną dalej „ustawa o CIT" do tego typu połączenia (interpretacja indywidualna z 16 października 2024 r., sygn. 0111-KDIB1-1.4010.456.2024.2.AND), o tyle kwestionował połączenia pomiędzy spółkami córkami. Zdaniem Dyrektora KIS, owe połączenia skutkowały powstaniem przychodu podlegającego opodatkowaniu po stronie spółki przejmującej zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 8d ustawy o CIT.

Na domiar złego, przychodem po stronie spółki przejmującej miała być ustalona na dzień poprzedzający dzień łączenia wartość rynkowa majątku spółki przejmowanej, która to wartość w całości stanowi nadwyżkę, o której mowa w art. 12 ust. 1 pkt 8d ustawy o CIT (interpretacja indywidualna z 14 sierpnia 2024 r. sygn. 0114-KDIP2-1.4010.192.2024.5.JF).

Rozbieżności można było również zaobserwować w orzecznictwie sądów administracyjnych. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 11 marca 2025 r. (sygn. akt I SA/Kr 974/24) przyznał rację skarżącej w sporze z Dyrektorem KIS jednoznacznie wskazując, że art. 12 ust. 1 pkt 8d ustawy o CIT nie znajduje zastosowania do połączenia bezemisyjnego (w procedurze uproszczonej), a tym samym nie po stronie spółki przejmującej nie powstanie przychód podlegający opodatkowaniu.

Zaznaczyć należy, że sprawa dotyczyła połączenia horyzontalnego, tj. pomiędzy spółkami siostrami. Podobnie wypowiadał się również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyrokach z dnia 10 lipca 2024 r. (sygn. akt. III SA/Wa 947/24) oraz z dnia 3 października 2024 r. (sygn. akt. III SA/Wa 1425/24).
Innego zdania był za to Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z 25 czerwca 2024 r. (sygn. akt. I SA/WR 104/24), który w sprawie połączenia spółek sióstr stwierdził, że jeżeli nie dochodzi do wydania udziałów (akcji) to cała wartość przejętego majątku stanowi przychód podlegający opodatkowaniu po stronie spółki przejmującej.

W sprawie, po prawie dwóch latach od wprowadzenia art. 515[1] do KSH, postanowił interweniować ustawodawca. W uchwalonej 5 sierpnia 2025 r. ustawie o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw znalazł się zmieniony art. 12 ust. 1 pkt 8d ustawy o CIT, w którym jednoznacznie wskazano, że przychód na podstawie wspomnianego przepisu nie powstaje w przypadku połączenia przeprowadzanego na podstawie art. 5151 KSH. Wydaje się, że oznacza to koniec sporów i rozbieżności co do neutralności podatkowej horyzontalnych połączeń spółek w trybie bezemisyjnym. Ustawa została już podpisana przez Prezydenta RP dnia 27 sierpnia 2025 r.

Twój kontakt:

Filip Wojczuk
konsultant podatkowy
filip.wojczuk@ecovislegal.pl

AUTOR: RADCA PRAWNY AGNIESZKA SŁOWIKOWSKA

JAWNOŚĆ WYNAGRODZEŃ - NADCHODZĄCE ZMIANY W KODEKSIE PRACY

Kwestia jawności wynagrodzeń od lat budzi emocje zarówno wśród pracodawców, jak i pracowników. Dotychczas polskie przepisy nie nakładały obowiązku ujawniania informacji o wysokości wynagrodzenia na etapie rekrutacji, ani nie precyzowały, czy pracodawca może pytać kandydata o jego dotychczasowe zarobki.

Sytuacja ta ulegnie zmianie w związku z wdrażaniem unijnej Dyrektywy o przejrzystości wynagrodzeń, która weszła w życie w 2023 roku. Państwa członkowskie, w tym Polska, mają czas do czerwca 2026 r., aby dostosować krajowe przepisy do jej wymogów. W Polsce część regulacji została już przyjęta i zacznie obowiązywać 24 grudnia 2025 r.

Nowelizacja Kodeksu pracy wprowadzi dwa kluczowe przepisy - nowy art. 183ca oraz zmieniony art. 221, dotyczące procesu rekrutacyjnego.

Jawność wynagrodzeń w procesie rekrutacji

Nowy art. 183ca Kodeksu pracy wprowadzi obowiązek ujawniania przez pracodawcę informacji o wynagrodzeniu już na etapie rekrutacji.

Zakres obowiązku informacyjnego obejmuje:

- wskazanie początkowej wysokości wynagrodzenia lub jego przedziału („widełek”),
- zapewnienie, że wynagrodzenie jest ustalane na podstawie obiektywnych i neutralnych kryteriów, niezależnych m.in. od płci,
- przekazanie informacji o obowiązujących układach zbiorowych pracy lub regulaminach wynagradzania, jeśli takie funkcjonują w danym zakładzie.

Forma i moment przekazania informacji:

- dane o wynagrodzeniu muszą być przekazane z wyprzedzeniem, w formie papierowej lub elektronicznej,
- mogą znaleźć się w ogłoszeniu o pracę,
- jeśli nie zostały tam ujęte - muszą zostać przekazane przed rozmową kwalifikacyjną,
- w przypadku rekrutacji bez ogłoszenia - najpóźniej przed zawarciem umowy o pracę.

Zakaz pytań o wcześniejsze wynagrodzenie

Zmiana art. 221 Kodeksu pracy ograniczy zakres danych, jakich pracodawca może żądać od kandydata.
W trakcie rekrutacji nie będzie można pytać o obecne ani wcześniejsze wynagrodzenie - niezależnie od tego, czy kandydat jest aktualnie zatrudniony, czy nie. Przepis ten ma na celu ograniczenie dyskryminacji płacowej i zapewnienie równych szans negocjacyjnych wszystkim kandydatom.

Cel zmian i dalsze kroki

Nowelizacja ma wspierać realizację unijnej strategii wyrównywania płac między kobietami a mężczyznami, zwiększać transparentność procesu rekrutacji oraz wzmacniać pozycję negocjacyjną kandydatów.

Warto jednak pamiętać, że to dopiero pierwszy etap wdrażania Dyrektywy o przejrzystości wynagrodzeń. W kolejnych latach przewidywane są dalsze zmiany, m.in. w zakresie raportowania różnic płacowych oraz obowiązku informowania pracowników o strukturze wynagrodzeń.

Obecnie polski ustawodawca pracuje nad projektami regulującymi te kwestie.

Twój kontakt:

Agnieszka Słowikowska
radca prawny
agnieszka.slowikowska@ecovislegal.pl

POKRYCIE STRATY W BILANSIE SPÓŁKI Z O.O. POPRZEZ DOPŁATY I POŻYCZKI OD WSPÓLNIKÓW

Ujemny wynik finansowy w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością to wyraźny sygnał ostrzegawczy. Wymaga on od zarządu i wspólników nie tylko analizy przyczyn, ale także podjęcia świadomych decyzji dotyczących stabilizacji sytuacji finansowej. Choć straty można rozliczać z przyszłych zysków, w praktyce biznesowej często konieczne staje się szybkie wzmocnienie płynności.

Najczęściej wykorzystywanymi narzędziami są dopłaty oraz pożyczki wspólników. Oba mechanizmy sprowadzają się do zasilenia spółki dodatkowymi środkami, jednak ich konsekwencje prawne, bilansowe i podatkowe są diametralnie różne. Wybór pomiędzy nimi to decyzja strategiczna – wpływa nie tylko na bieżącą kondycję przedsiębiorstwa, lecz także na relacje wewnątrz spółki i jej przyszłe perspektywy rozwoju.

Dopłaty – dokapitalizowanie wewnętrzne

Dopłaty to uregulowana w Kodeksie spółek handlowych forma finansowania, która umożliwia dokapitalizowanie spółki przez jej wspólników. Stanowią one istotne narzędzie wsparcia płynności, ale ich zastosowanie wiąże się z określonymi warunkami formalnymi i prawnymi.

- Wymóg umowy spółki – możliwość nakładania dopłat musi wynikać wprost z zapisów umowy spółki. Brak takiego postanowienia pozbawia wspólników prawa do sięgnięcia po ten instrument.
- Charakter zwrotny – co do zasady dopłaty mają charakter zwrotny. Oznacza to, że po ustabilizowaniu sytuacji finansowej spółki mogą zostać zwrócone wspólnikom, a ich wniesienie nie stanowi przychodu podatkowego dla spółki.
- Uchwała zgromadzenia wspólników – dopłaty są nakładane i zwracane na podstawie uchwały, która określa ich wysokość oraz terminy. Uchwała ta stanowi kluczowy element procedury i gwarantuje transparentność całego procesu.

Pożyczka od wspólnika – elastyczne wsparcie płynności

Alternatywą wobec dopłat jest udzielenie spółce pożyczki przez wspólnika. W takim modelu wspólnik występuje w roli zewnętrznego wierzyciela, a relacja finansowa regulowana jest przepisami Kodeksu cywilnego.

- Zwrotny charakter bez wyjątku – pożyczka zawsze stanowi zobowiązanie spółki wobec wspólnika. Niezależnie od celu, na jaki zostanie przeznaczona, musi zostać zwrócona na warunkach określonych w umowie.
- Umowa i podatek PCC – dla ważności pożyczki konieczne jest zawarcie umowy w formie pisemnej. Co do zasady transakcja ta podlega opodatkowaniu podatkiem od czynności cywilnoprawnych (PCC), choć przepisy przewidują określone zwolnienia.
- Konsekwencje bilansowe – pożyczka zwiększa aktywa obrotowe spółki poprzez dopływ środków pieniężnych, ale równocześnie generuje zobowiązanie w pasywach. Nie pokrywa więc straty w sensie księgowym, lecz zapewnia firmie krótkoterminową płynność i czas na odbudowę rentowności.

Podsumowanie – decyzja o charakterze strategicznym

Wybór pomiędzy dopłatami a pożyczką od wspólników to decyzja, która wykracza poza bieżące potrzeby finansowe spółki. To element szerszej strategii zarządzania jej stabilnością i perspektywami rozwoju.

Dopłaty pełnią funkcję trwałego wzmocnienia kapitałowego – poprawiają wskaźniki bilansowe i wiarygodność w oczach banków czy inwestorów, ale jednocześnie wymagają od wspólników faktycznego, często bezzwrotnego zaangażowania środków.

Pożyczka od wspólnika zapewnia spółce szybki dostęp do płynności i pozostaje rozwiązaniem bardziej elastycznym, jednak jej konsekwencją jest wzrost zadłużenia i brak wpływu na realne pokrycie straty w bilansie.

Ostateczny wybór instrumentu powinien być wynikiem świadomej analizy – zarówno sytuacji finansowej spółki, jak i długoterminowych interesów jej wspólników. To właśnie w tym miejscu łączy się aspekt prawny, bilansowy i biznesowy, czyniąc z tej decyzji kluczowy element odpowiedzialnego zarządzania spółką z ograniczoną odpowiedzialnością.

Twój kontakt:

Michał Sobolewski
radca prawny
michal.sobolewski@ecovislegal.pl

AUTOR: RADCA PRAWNY JUSTYNA BARTNIK

WYKONALNOŚĆ ORZECZEŃ SĄDÓW ZAGRANICZNYCH W POLSCE

Wykonalność orzeczeń sądów zagranicznych w Polsce jest kluczowym zagadnieniem w tzw. transgranicznych sporach. Umożliwia bowiem ona wierzycielowi skierowanie takiego orzeczenia do polskiego organu egzekucyjnego w celu wyegzekwowania zasądzonych w innym państwie roszczeń. Procedura różni się w zależności od tego, czy orzeczenie pochodzi z państwa członkowskiego Unii Europejskiej, czy też z tzw. państwa trzeciego.

Wykonalność orzeczeń sądów z państw Unii Europejskiej

Wykonalność orzeczeń wydanych przez sądy państw członkowskich Unii Europejskiej jest regulowana przede wszystkim przez rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (tzw. Bruksela I bis). Wprowadza ono zasadę swobodnego przepływu orzeczeń, zgodnie z którą orzeczenie wydane w jednym państwie członkowskim jest z reguły wykonalne w innym, bez konieczności przeprowadzania długotrwałej procedury mającej na celu stwierdzenie jego wykonalności.

Powyższe znalazło również potwierdzenie w polskiej procedurze cywilnej. Zgodnie z art. 1153(14) k.p.c. orzeczenia sądów państw członkowskich Unii Europejskiej oraz pochodzące z tych państw ugody i dokumenty urzędowe, objęte zakresem zastosowania ww. rozporządzenia, jeżeli nadają się do egzekucji, stanowią tytuły wykonawcze. Tak więc wobec tej grupy orzeczeń został zniesiony wymóg uzyskania klauzuli wykonalności.

W praktyce oznacza to, że orzeczenie wydane przykładowo we Włoszech będzie wykonalne w Polsce, tak jakby zostało wydane przez polski sąd.

Wierzyciel może więc od razu złożyć wniosek o wszczęcie egzekucji do komornika, przedstawiając właściwie dwa dokumenty.

Pierwszym z nich jest uwierzytelniony odpis orzeczenia, drugim zaś zaświadczenie potwierdzające wykonalność tego orzeczenia na terytorium państwa, w którym zostało ono wydane. Zaświadczenie jest wydawane na specjalnym formularzu, w którym wskazuje się informacje o zasądzonej na rzecz wierzyciela kwocie, a także podlegających zwrotowi kosztach postępowania i odsetkach.

Przepisy nie nakładają obowiązku przedstawienia tłumaczenia tych dokumentów. Niemniej jednak w praktyce, do wniosku egzekucyjnego wierzyciele z reguły od razu przedkładają tłumaczenia przysięgłe, aby wyprzedzić ewentualny wniosek dłużnika w tym zakresie i uniknąć zbędnego przedłużania postępowania.

Dłużnik może złożyć wniosek o odmowę wykonania orzeczenia sądu unijnego. Wniosek ten składa się do polskiego sądu, który bada, czy rzeczywiście zaistniały określone przesłanki pozwalające na odmowę wykonania takiego orzeczenia w Polsce. W postępowaniu tym uczestniczy także wierzyciel, który może przedstawić swoje stanowisko w sprawie.

Wykonalność orzeczeń sądów z państw trzecich

Procedura stwierdzania wykonalności orzeczeń sądów państw spoza Unii Europejskiej jest bardziej złożona. Jest ona regulowana przez przepisy polskiego Kodeksu postępowania cywilnego (art. 1150-1153), a także przez dwustronne umowy międzynarodowe zawarte między Polską a danym państwem, np. umowę między Rzecząpospolitą Polską a Ukrainą o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych sporządzoną w Kijowie dnia 24 maja 1993 r. Wierzyciel, który na podstawie orzeczenia sądu z państwa trzeciego chciałby prowadzić w Polsce egzekucję, musi najpierw złożyć w polskim sądzie wniosek o nadanie takiemu orzeczeniu klauzuli wykonalności.

Do wniosku winien dołączyć:

- urzędowy odpis orzeczenia;
- dokument stwierdzający, że orzeczenie jest wykonalne, chyba że wykonalność orzeczenia wynika z jego treści lub prawa tego państwa;
- dokument stwierdzający, że pismo wszczynające postępowanie zostało dłużnikowi doręczone, jeżeli dłużnik ten nie brał udziału w postępowaniu przed sądem państwa trzeciego;
- tłumaczenia przysięgłe ww. dokumentów.

Tak więc, w przeciwieństwie do orzeczeń unijnych, w przypadku orzeczeń z państw trzecich niezbędne jest przeprowadzenie postępowania sądowego przed polskim sądem. Dopiero po nadaniu takiemu orzeczeniu klauzuli wykonalności, wierzyciel będzie mógł złożyć wniosek o wszczęcie egzekucji do komornika.

Wniosek o zabezpieczenie roszczenia przy wykonalności orzeczeń sądów z państw trzecich

Proces stwierdzenia wykonalności orzeczeń zagranicznych pochodzących z państw trzecich jest więc bardziej sformalizowany i długotrwały. Wynika to nie tylko z faktu, iż wierzyciel musi złożyć odrębny wniosek o nadanie klauzuli wykonalności do polskiego sądu, ale w postępowaniu tym uczestniczy także dłużnik, który może przyczynić się do wydłużenia tego postępowania. Procedura cywilna daje bowiem dłużnikowi prawo do złożenia odpowiedzi na wniosek w ciągu dwóch tygodni od jego otrzymania. Oznacza to, że w momencie doręczenia wniosku, dłużnik uzyskuje wiedzę co do tego, że wierzyciel chce prowadzić przeciwko niemu egzekucję i jeszcze przed nadaniem klauzuli wykonalności przez sąd, dłużnik może podjąć działania zmierzające do wyzbycia się swojego majątku.

Dlatego też, aby zapewnić skuteczność przyszłej egzekucji, wraz z wnioskiem o stwierdzenie wykonalności, warto od razu złożyć wniosek o zabezpieczenie. Zabezpieczenie może polegać na nałożeniu na dłużnika zakazu zbywania nieruchomości lub ruchomości, zajęciu rachunków bankowych, itp. Oczywiście złożenie takiego wniosku musi być uzasadnione. Dlatego koniecznym jest wykazanie, że istnieje realna obawa, że dłużnik może ukryć majątek

lub w inny sposób uniemożliwić przyszłą egzekucję. Uzyskanie zabezpieczenia pozwoli wierzycielowi zminimalizować ryzyko bezskuteczności postępowania egzekucyjnego.

Postępowanie dowodowe w sprawach o stwierdzenie wykonalności orzeczenia

Warto również wspomnieć o tym, że w postępowaniu o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu z państwa trzeciego polski sąd co do zasady nie bada
sprawy merytorycznie. Jego rola ogranicza się do sprawdzenia, czy spełnione zostały formalne przesłanki do nadania klauzuli wykonalności takiemu orzeczeniu.
W praktyce oznacza to, że sąd nie będzie ponownie przesłuchiwał świadków czy analizował dowodów. Sąd zbada jedynie, czy nie zachodzą przeszkody do stwierdzenia wykonalności. Tak więc zweryfikuje m.in., czy nie doszło do naruszenia prawa dłużnika do obrony, czy orzeczenie sądu zagranicznego jest prawomocne i czy nie jest sprzeczne z polskim porządkiem publicznym. Ten ograniczony formalizm ma na celu przyspieszenie międzynarodowego obrotu prawnego i umożliwienie wierzycielowi prowadzenia egzekucji w Polsce na podstawie orzeczenia, które uzyskał w innym kraju.

Postępowanie egzekucyjne

Prowadzenie postępowań egzekucyjnych na postawie orzeczeń wydanych przez sądy państw obcych jest więc w Polsce możliwe. W zależności od kraju, z którego pochodzi dane orzeczenie, proces wszczęcia postępowania egzekucyjnego może wymagać od wierzyciela podjęcia dodatkowych kroków związanych z uprzednim stwierdzeniem wykonalności takiego orzeczenia. Dodatkowo, przed zainicjowaniem jakichkolwiek kroków w Polsce, warto także upewnić się, czy dłużnik rzeczywiście posiada tutaj jakiś majątek i czy zachodzi ryzyko wyzbycia się go lub ukrycia przez dłużnika.
Po skierowaniu wniosku egzekucyjnego do komornika, postępowanie toczy się już według polskich przepisów. Komornik podejmuje więc wszystkie dopuszczalne prawem działania mające na celu ustalenie składników majątku dłużnika, ich zajęcie oraz wyegzekwowanie kwot wynikających z zagranicznego orzeczenia, a następnie ich przekazanie do wierzyciela

Twój kontakt:

Justyna Bartnik
radca prawny
justyna.bartnik@ecovislegal.pl

MASZ
PYTANIA?

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI!

ECOVIS LEGAL POLAND
Multan, Pruś i Wspólnicy Kancelaria Prawna i Podatkowa sp.j.

ul. Bobrowiecka 8
00-728 Warszawa
+ 48 690 050 632

email: warsaw-law@ecovislegal.pl

www.facebook.com/EcovisLegalPoland

www.linkedin.com/company/ecovis-legal-poland/

www.ecovislegal.pl
www.ecovis.com/cee

